

INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISECH

SBÍRKA ZÁKONŮ 2010

Částka 64 – čís. 185

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní rezervace Ve Studeném a stanovení jejích bližších ochranných podmínek.

Vyhlašuje se tímto Národní přírodní rezervace Ve Studeném, která se rozkládá na území Středočeského kraje, v katastrálním území Samechov.

Předmětem ochrany jsou přirozené lesní porosty, tvořené přírodními společenstvy bučin a suťových lesů, včetně vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů, zejména měkkýšů a saprotrofních hub, a rovněž typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena Evropsky významná lokalita Posázavské bučiny a které se nacházejí na území národní přírodní rezervace.

Účinnost od 1. července 2010.

Částka 64 – čís. 186

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Jeskyně Na Pomezí a stanovení jejích bližších ochranných podmínek.

Vyhlašuje se tímto Národní přírodní památka Jeskyně Na Pomezí, která se rozkládá na území Olomouckého kraje, v katastrálním území Vápenná a Dolní Lipová.

Předmětem ochrany jsou komplex jeskyní Na Pomezí se všemi podzemními a povrchovými krasovými jevy, včetně výplní jeskyní a přírodních společenstev v jeskyních, fragmenty květnatých bučin a suťových lesů a luční společenstva s výskytem vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů, a též typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena Evropsky významná lokalita Rychlebské hory – Sokolský hřbet a které se nacházejí na území národní přírodní památky.

Účinnost od 1. července 2010.

Částka 64 – čís. 187

Vyhlášení o vyhlášení Národní přírodní památky Kaňk a stanovení jejích bližších ochranných podmínek.

Vyhlašuje se tímto Národní přírodní památka Kaňk, která se rozkládá na území Středočeského kraje, v katastrálním území Sedlec u Kutné Hory.

Předmětem ochrany jsou geologický profil tvořený horninami svrchní křídly včetně paleontologické lokality křídlových sedimentů s četným výskytem fosilní mořské fauny, teplo-mlná společenstva širokolistých suchých trávníků a taktéž

i biotop a populace čistce německého (*Stachys germanica*).
Účinnost od 1. července 2010.

Částka 64 – čís. 188

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Ruda a stanovení jejích bližších ochranných podmínek.

Vyhlašuje se tímto Národní přírodní památka Ruda, která se rozkládá na území Jihočeského kraje, v katastrálním území Bošilec a v katastrálním území Horusice.

Předmětem ochrany jsou slatinné a přechodové rašeliniště s četnými vodními plochami a podmáčené rašelinné louky, tvořící biotop vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů, biotopy a populace srpnatky fermežové (*Drepanocladus vernicosus*), hlízovce Loeselova (*Liparis loeselii*) a ostřice šlahounovité (*Carex chordorrhiza*), a také typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena Evropsky významná lokalita Ruda a které se nacházejí na území národní přírodní památky.

Účinnost od 1. července 2010.

Částka 64 – čís. 189

Vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Pozměňuje Přílohu č. V, která obsahuje seznam území, jež jsou považována za národní přírodní rezervaci, národní přírodní památku a přírodní rezervaci, a to tak, že určitá území zařazená dřívějšími právními předpisy do těchto kategorií z nich vyčleňuje.

Účinnost od 1. července 2010.

Částka 69 – čís. 206

Sdělení Českého statistického úřadu o zavedení Klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO).

Český statistický úřad podle § 19 odst. 2 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, zavádí tímto Klasifikaci zaměstnání CZ-ISCO, jež je národní statistická klasifikace vypracovaná na základě mezinárodního standardu International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), jehož tvůrcem je Mezinárodní organizace práce (ILO).

V příloze k tomuto sdělení je povolání stavebních architektů uvedeno pod kódem 21610 a povolání specialistů v oblasti územního plánování je přidělen kód 21640.

Účinnost od 1. ledna 2011.

*Informace o právních předpisech sestavil:
Mgr. Igor Najman
ÚÚR*

**INFORMACE
Z VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ SOUDŮ
Z OBLASTI ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ
A STAVEBNÍHO ŘÁDU**

**Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne
17. června 2010, sp. zn. 3 Ao 3/2010-48**

**ZRUŠENÍ ČÁSTI OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY
– ZMĚNY ÚZEMNÍHO PLÁNU. STAVBA RODIN-
NÉHO DOMU BEZ STAVEBNÍHO POVOLENÍ.
JEDNA Z PODMÍNEK NÁVRHU NA ZRUŠENÍ
OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY – ÚZEMNÍHO
PLÁNU: KONKRÉTNÍ ÚJMA NA PRÁVECH NA-
VRHOVATELOVÝCH**

*§ 18 a § 19 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a sta-
vebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů*

Nejvyšší správní soud rozhodl v právní věci navrhovatele M. H. proti odpůrci, jímž je Statutární město P. o návrhu navrhovatele na zrušení části opatření obecné povahy – VI. změny územního plánu města P. schválené usnesením zastupitelstva města P. dne 30. 3. 2010 pod č. ZM/N 14014 tak, že návrh se odmítá.

Z odůvodnění:

Navrhovatel se návrhem, který byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen dne 17. 5. 2010, domáhal **zrušení části opatření obecné povahy – VI. změny územního plánu města P.** Navrhovatel má za to, že část tohoto opatření obecné povahy, která řeší změnu ve funkčním využití pozemkové parcely č. 507/2 v k. ú. P. (dále jen „předmětná parcela“) oproti platnému územnímu plánu města P., byla vydána v rozporu se zákonem, konkrétně s § 18 a 19 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Toto tvrzení opírá o to, že je *vlastníkem předmětné parcely a odpůrce mu ústně přislíbil, že vytvoří podmínky pro to, aby na ní mohl postavit rodinný domek.*

Vzhledem k tomu, že tento ústní příslib nebyl plněn, navrhovatel v roce 2008 na předmětné parcele zahájil bez povolení příslušného stavebního úřadu stavbu rodinného domku s vědomím trestu v podobě pokuty, ale s přesvědčením, že odpůrce dostojí svému slibu a změnu územního plánu dokončí tak, aby bylo možno stavbu domu dodatečně povolit. To se však nestalo a dle tvrzení navrhovatele „**odpůrce se rozhodl ignorovat jeden ze základních cílů územního plánování, kterým je vytváření předpokladů pro výstavbu, a zcela bezdůvodně se rozhodl na pozemku navrhovatele umístit rekreační zeleň.**“ Navrhovatel pak na veřejném zasedání o návrhu VI. změny územního plánu podal jako vlastník předmětné parcely *námítky spočívající v nesouhlasu s navrženým*

řešením funkčního využití předmětné parcely, které považuje za účelové. Odpůrce námítky zamítl. Navrhovatel má za to, že rozhodnutí o námítkách není přesvědčivé a přezkoumatelným způsobem odůvodněno, trpí vadou spočívající v nedostatku důvodů, odpůrce při rozhodování o námítkách nevyšel ze skutečného a spolehlivě zjištěného stavu věci, v rozhodnutí se nezabývá všemi jeho námítkami a v odůvodnění neuvádí úvahy, kterými se při hodnocení označených důkazů řídil.

Podle navrhovatele tyto skutečnosti prokazují, že se **odpůrce prostřednictvím VI. změny územního plánu rozhodl jej potrestat za to, že stavbu rodinného domku na předmětném pozemku zahájil bez stavebního povolení**, „což nepochybně není v souladu s cíli a úkoly územního plánování a odpůrce tím, podle názoru navrhovatele, pouze zneužil pravomoci, které mu na tomto úseku činnosti svěřuje zákon“. Navrhovatel má za to, že VI. změna územního plánu byla vydána v rozporu s právními předpisy, stejně jako rozhodnutí o námítkách. Navrhovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud opatření obecné povahy – VI. změnu územního plánu města P., v části týkající se určení funkčního využití předmětné parcely, zrušil.

Odpůrce ve vyjádření k návrhu uvedl, že **plocha na předmětném pozemku plní rekreační funkci pro rodinné domky.** Původní regulativ, tj. funkční plocha izolační zeleň by tuto funkci plnit nemohl, což byl také důvod změny regulativu této funkční plochy. Vlastníku pozemku regulativ umožňuje realizaci zařízení a staveb sloužících k obsluze této plochy. Tato plocha nemusí být podle obecně závazné vyhlášky města P. č. 42/2001 veřejně přístupná, tj. může být oplocena. Vhodné oddělení dnes zastavěného území a území navazujícího na toto zastavěné území východně od přírodního prostředí parku je logické a z urbanistického hlediska nezbytné pro vzájemnou ochranu obou funkcí území. Navržený pás zeleně, který pokračuje také v přestavbovém území zahrádek, má funkci oddělení urbanizovaného území od parku a zapojení Spojilského odpadu a jeho doprovodné zeleně do koncepce parku jako přírodní vodoteče, nikoli jeho řešení jako technického díla.

Odpůrce dále polemizuje s navrhovatelem ohledně slibu povolení stavby jeho rodinného domku na předmětném pozemku a tento ústní slib popírá.

Pokud jde o rozhodování o námítkách navrhovatele, odpůrce neshledává na svém rozhodování nic nepřezkoumatelného či nedostatečně odůvodněného. Odpůrce rovněž nesouhlasí s tvrzením navrhovatele, že návrhem napadená část opatření obecné povahy je v rozporu s § 18 a 19 stavebního zákona.

Odpůrce navrhl, aby návrh na zrušení části opatření obecné povahy byl zamítnut.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci nejprve posuzoval, zda navrhovatel je osobou aktivně procesně legitimovanou k podání žaloby.

Podle § 101a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) **návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části je oprávněn podat ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech opatřením obecné povahy, vydaným správním orgánem, zkrácen.**

Otázkou aktivní procesní legitimace se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 21. 7. 2009 č. j. 1 Ao 1/2009-120, které je dostupné na www.nssoud.cz. Rozšířený senát v tomto rozhodnutí mj. uvedl, že „**přípustný je pouze ten návrh, který tvrdí zkrácení navrhovatele na jeho právech příslušným opatřením obecné povahy. Nestačí tedy, tvrdí-li navrhovatel, že opatření obecné povahy či procedura vedoucí k jeho vydání jsou nezákonné, aniž by současně tvrdil, že se tato nezákonnost dotýká jeho právní sféry.** Splnění podmínek aktivní procesní legitimace bude dáno tehdy, bude-li stěžovatel logicky konsekventně a myslitelně tvrdit možnost dotčení jeho právní sféry příslušným opatřením obecné povahy. **To, zda je dotčení podle povahy věci vůbec myslitelné, závisí na povaze a předmětu, obsahu a způsobu regulace prováděné konkrétním opatřením obecné povahy,** napadeným návrhem na jeho zrušení. Obecné podmínky přípustnosti návrhu podle § 101a a násl. s. ř. s. lze tedy formulovat jen ve velmi abstraktní rovině, neboť splnění podmínek § 101a odst. 1 s. ř. s. je v podstatné míře závislé na tom, jaké opatření obecné povahy je napadeno. V případě územních plánů musí navrhovatel především přijatelným a srozumitelným způsobem tvrdit, že **existuje vztah mezi jeho právní sférou a územím, jež je územním plánem regulováno, a dále musí tvrdit, že dotčení je z povahy věci myslitelné právě danou formou právní regulace,** tj. územním plánem s jeho předmětem, obsahem a způsobem regulace. Bude-li již z obsahu samotných tvrzení navrhovatele patrné, že i kdyby byla pravdivá, nemůže být navrhovatel (zejména pro povahu věci nebo jinou zjevnou skutečnost) ve své právní sféře opatřením obecné povahy dotčen, je na místě odmítnout návrh jako nepřipustný podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.“

Nejvyšší správní soud posuzoval předmětný návrh na zrušení části opatření obecné povahy z hledisek shora uvedených. Vzal v úvahu, že z hlediska navrhovatele změnou územního plánu **nedošlo k ničemu jinému, než ke změně funkčního využití předmětného pozemku z izolační zeleně na rekreační zeleň.** Z této skutečnosti je zjevné, že navrhovatel jako vlastník předmětného pozemku nemůže být touto změnou zkrácen na svých právech. Soud tedy návrh odmítl proto, že byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

Usnesení Ústavního soudu ze dne 31. května 2010, sp. zn. IV. ÚS 121/10

ODSTRANĚNÍ NEVHODNĚ PROVEDENÉ NÁSTAVBY OBYTNÉHO DOMU. ROVNOVÁHA MEZI VLASTNICKÝMI PRÁVY

čl. 11 a čl. 36 Listiny základních práv a svobod
čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod

Ústavní soud rozhodl ve věci stěžovatelky H. T. proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 2009 sp. zn. 22 Cdo 5177/2008, rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 6. 2008 sp. zn. 8 Co 618/2008 a rozsudku Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 6. 12. 2007 sp. zn. 2 C 35/2007 tak, že ústavní stížnost a návrh s ní spojený odmítl.

U odůvodnění:

Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně, kterým byla stěžovatelce uložena povinnost nejdéle do 5 měsíců od právní moci rozsudku na své náklady **odstranit nevhodně provedenou nástavbu obytného domu** čp. 7 v S. a uvést tuto stavbu do původně stavebně prostorového stavu, v jakém se nacházela do dubna 1997, tedy konkrétně **snížit stávající hřeben střechy minimálně o 64 cm, snížit hrany římsy minimálně o 109 cm a zkrátit vysunutí severovýchodní římsy o 48 cm. Stěžovatelka s tímto postupem nesouhlasí, neboť dle jejího názoru není materiálně vykonatelný.**

Výrok je dle jejího názoru neurčitý a zmatečný. Rozsah odstranění neodpovídá skutečnosti a je chybný. V průběhu soudního řízení nebylo přihlédnuto k právům a právem chráněným zájmům stěžovatelky. *Výkon práv vedlejších účastníků je nepřiměřený vůči povinnosti uložené stěžovatelce a vůči jejím právům, které byly všemi obecnými soudy absolutně nepovšimnuté, nezhodnocené a nebyla jim poskytnuta patřičná ochrana.* Stěžovatelka v souvislosti s uvedeným poukazuje především na své potřeby bydlení, případně osob jí blízkých. Obecné soudy pochybily i v tom, že kladly stěžovatelce k tíži, že zastínění budovy č. 5 je násobeno existencí aleje 22 m vysokých jasanů. Odstranění (části) stavby má být nejzazším a nejposlednějším prostředkem. Takovýto zásah do vlastnického práva má být pouze nejzazším, posledním řešením v případě, že účelu nelze dosáhnout jinak.

Stěžovatelka ve své věci dále považuje za podstatnou tu skutečnost, že rekonstrukce byla povolena příslušným stavebním úřadem. Tento speciální a specializovaný orgán státní správy je určen k posuzování přípustnosti stavebních úprav. Tento orgán však přestavbu povolil v okamžiku, kdy byly splněny všechny zákonem předpokládané podmínky. Nebylo na místě ani využití diskrečního oprávnění stavebního úřadu. Je pak neodůvodněné i konstatování odvolacího soudu, že stavební úřad je dlouhodobě a zcela bezdůvodně nečinný. Sporná přístavba omezuje vlastníky vedlejší stavby jen minimálně, stavba byla příslušným správním orgánem povolena.

V daném případě je diametrální rozpor mezi právy a právem chráněných zájmů, které byly přiznány vedlejším účastníkům, a povinností, která byla uložena stěžovatelce obecnými soudy. **Povinnost uložená stěžovatelce je dle jejího názoru zcela nepřiměřená a je zásahem do jejích vlastnických práv. Takovýto zásah považuje stěžovatelka i za rozporný s dobrými mravy.** Stěžovatelka se svým návrhem domáhá svých základních práv, jež jsou jí garantována čl. 11 a čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Stejně tak poukazuje na čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Ústavní soud přezkoumal napadená rozhodnutí orgánu státní moci z pohledu tvrzeného porušení ústavně zaručených práv a konstatuje, že **zásah do základních práv stěžovatelky neshledal.**

V projednávaném případě je nepochybné, že výkon napadeného rozsudku okresního soudu se citelně dotkne stěžovatelky a proto je třeba se zabývat především tím, zda se obecné soudy případem řádně zabývaly a zda své závěry také řádně odůvodnily. Z velmi podrobného odůvodnění rozsudku krajského soudu vyplývá, že soud při posuzování sporné situace vyšel z historického kontextu sporných budov a z toho, že již před provedením nástavby bylo vzájemné ovlivňování budov hraniční. Nicméně, s ohledem na dřívější totožnost vlastníka obou budov, ještě únosné. Další zásadní okolností, ke které soudy přihlížely, byla ta skutečnost, že provedením nástavby bylo zasaženo do existujícího stavu, kdy došlo k nadměrnému vyčléní doposud velmi jemně vyvážené symbiózy obou budov.

Dle náhledu Ústavního soudu nelze přehlížet ani tu skutečnost, že stavba byla provedena zcela svévolně. Stěžovatelka si v době zahájení stavebních úprav musela být dobře vědoma, jakému riziku se svým jednáním vystavuje, zvláště pak za situace, kdy jí nesouhlas s prováděnou stavbou sdělil i stavební úřad. **Stěžovatelka i přes tuto skutečnost zcela bezohledně ve stavbě pokračovala, přičemž nyní se snaží dovolávat ochrany vlastnického práva, ke kterému však svým předchozím jednáním vyjádřila jednoznačné pohrdání.** Vlastnické právo nabyté v souladu se zákonem je třeba mít v úctě, přičemž projevem této úcty navenek je jeho ochrana. Nelze přistoupit na argumentaci stěžovatelky, podle níž by měl subjekt zasahující do vlastnického práva třetího subjektu více práv než ten, do jehož práva je zasahováno. Subjektům, jejichž práva jsou dotčena, musí být poskytnuta ochrana. V předmětném případě se nejednalo o nevědomost či omyl stěžovatelky, ale o zcela zjevný a bezohledný přímý úmysl k porušení zákona, v jehož důsledku došlo k poškození práv vedlejších účastníků, kterým nelze ubírat možnost se svých práv domoci. Obecné soudy nemohou rezignovat na ochranu těch subjektů, do jejichž práv bylo zasaženo.

Uvádí-li stěžovatelka, že jí bylo nakonec dodatečně stavební povolení vydáno, ničeho to **nemění na situaci, že realizací nástavby došlo ke zcela bezprecedentnímu zásahu do vlastnického práva třetí osoby.** Navíc, jak vyplývá z rozsudku krajského soudu, došlo posléze k povolení obnovy stavebního řízení, které nebylo do skončení jednání před odvolacím soudem ukončeno. V souvislosti s výše uvedeným Ústavní soud konstatuje, že **vydávání dodatečného stavebního povolení je nástrojem výjimečným.** Stavební úřad mohl a měl, již při provádění stavby, využít takové instrumentarium, kterým by dokončení stavby zamezil.

V obecné rovině **nelze akceptovat praxi** některých stavebníků, kteří obcházejí zákon tím, že **nejprve realizují stavbu samotnou, a to i s vědomím, že jim bude udělena ze strany stavebního úřadu finanční sankce** (kterou si již rozpočtují v nákladech stavby) a teprve poté se její existenci snaží uvést do souladu se zákonem.

Poukazuje-li stěžovatelka na řešení bytové otázky své a svých blízkých, je možno mít pro tuto situaci pochopení, nicméně zásadně nelze řešit tento, pro stěžovatelku jistě ožehavý problém na úkor práv třetí osoby. Je nepochybné, že výkon rozhodnutí bude znamenat citelný zásah do života stěžovatelky, nicméně tato se nemůže dovolávat práva nabytého v rozporu

nejen s dobrými mravy, ale i se zákonem. *V opačném případě by bylo lze odůvodnit ve jménu zajištění bydlení prakticky jakoukoli stavební úpravu, a to bez ohledu na zájmy třetích osob.* Životní podmínky představují zcela jistě významnou společenskou hodnotu, kterou je třeba vždy vnímat v širším kontextu. To znamená, že **při vytváření či budování subjektivních životních podmínek nelze odhlížet od subjektivních životních podmínek třetích osob, které pak zcela oprávněně vnímají jakýkoli zásah do již existujícího stavu velmi intenzivně.** Nelze se pak divit, že se tyto osoby takovému zásahu brání, a to se stejnou vehemencí, jako se nyní stěžovatelka snaží zvrátit výsledek ústavní stížnosti napadených rozhodnutí. V konečném výsledku bude vždy na oprávněných, zda k realizaci výkonu rozhodnutí přistoupí či nikoliv.

Po shrnutí výše uvedených skutečností Ústavní soud neshledal, že by napadenými rozhodnutími došlo k porušení ústavně zaručených práv stěžovatelky a z toho důvodu také nevyhověl jejímu návrhu na odklad vykonatelnosti.

Usnesení Ústavního soudu ze dne 17. června 2010, sp. zn. III. ÚS 2842/09

DORUČOVÁNÍ PÍSEMNOSTÍ V ŘÍZENÍCH S VELKÝM POČTEM ÚČASTNÍKŮ PROSTŘEDNICTVÍM VEŘEJNÉ VYHLÁŠKY. OKRUH ÚČASTNÍKŮ SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ

*čl. 1, čl. 2 odst. 2, čl. 36 Listiny základních práv a svobod
čl. 6 odst. 1 a čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod
čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky
§ 74, § 109, § 129 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)*

Ústavní soud rozhodl ve věci ústavní stížnosti stěžovatele Z. K. proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. srpna 2009 č. j. 5 As 5/2009-76, spojené s návrhem na zrušení ust. § 144 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, za účasti Nejvyššího správního soudu, jako účastníka řízení tak, že ústavní stížnost odmítl a rovněž odmítl na zrušení ust. § 144 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Z odůvodnění:

Ústavní stížností, která byla Ústavnímu soudu doručena dne 4. listopadu 2009 a která byla doplněna podáním Ústavnímu soudu doručeným dne 9. listopadu 2009, se stěžovatel domáhal zrušení rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. srpna 2009 č. j. 5 As 5/2009-76, a to pro porušení článku 1, článku 2 odst. 2, článku 36 a článku 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), dále článku 6 odst. 1 a článku 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i článku 2 odst. 3 Ústavy České republiky.

Spolu s ústavní stížností podal stěžovatel s odkazem na ust. § 74 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), návrh na zrušení ust. § 144 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), protože je v rozporu s článkem 37 odst. 3 Listiny, neboť **zakládá nerovnost účastníků správního řízení**. Jeho uplatněním v řízení, které je předmětem této ústavní stížnosti, bylo prý porušeno ústavně zaručené základní právo stěžovatele na rovnost v řízení.

Ze spisového materiálu Ústavní soud zjistil, že usnesením Městského úřadu P. ze dne 11. září 2007 bylo podle ust. § 129 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) **zastaveno řízení o odstranění stavby** „Obytný soubor Gregorova ulice v P. provozní objekty C, D s přípojkami vody a kanalizace na pozemcích stavební parcely 357/5, 357/8, 357/10, 357/11 a 2093/3 v k. ú. P.“ Rozhodnutím Krajského úřadu v Č. B. ze dne 10. dubna 2008 č. j. KUJCK 35400/2007 OREG/4 bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti výše uvedenému usnesení Městského úřadu v P. Rozhodnutí Krajského úřadu v Č. B. napadl stěžovatel správní žalobou. Rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. října 2008 č. j. 10 Ca 109/2008-36 byla žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu v Č. B. zamítnuta. Proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích podal stěžovatel kasační stížnost. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. srpna 2009 č. j. 5 As 5/2009-76 byla kasační stížnost stěžovatele směřující proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích zamítnuta.

V ústavní stížnosti stěžovatel namítá, že **napadený rozsudek je založen na nesprávném stanovení okruhu účastníků správního řízení**, neboť *ve zjevném úmyslu obejít ust. § 144 správního řádu* jsou v rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 10. dubna 2008 č. j. KUJCK 35400/2007 OREG/4 jako účastníci řízení podle ust. § 27 odst. 2 správního řádu uvedeny i osoby, které účastníky řízení nebyly, protože v rozhodné době ani nebyly (a nejsou) vlastníky bytových jednotek, garáží a nebytových prostor v dokončených stavbách provozních souborů A, B, E, F a G, uvedených v napadeném rozsudku Nejvyššího správního soudu a jako účastníci řízení jsou uvedeny i další osoby, které *nemohly být účastníky řízení o odstranění stavby podle ust. § 109 stavebního zákona, protože jejich vlastnická práva nemohla být v tomto řízení přímo dotčena*.

Nejvyšší správní soud podle stěžovatele přehlédl, že ve vztahu k okruhu účastníků nebyl správním orgánem proveden žádný důkaz o tom, že uvedené osoby jsou vlastníky bytových jednotek, garáží a nebytových prostor v dokončených stavbách provozních souborů A, B, E, F a G, uvedených v napadeném rozsudku a že jejich vlastnická práva mohla být přímo dotčena, tedy že uvedené osoby splňují podmínky účastenství podle ust. § 109 stavebního zákona.

Dále stěžovatel poukazuje na to, že Nejvyšší správní soud přehlédl, že v *důsledku nesprávného stanovení okruhu účastníků správním orgánem* byl porušen článek 2 odst. 2 Listiny a při doručování písemností ve správním řízení bylo uplatněno ust. § 144 správního řádu, přestože pro jeho uplatnění nebyla splněna zákonná podmínka velkého počtu účastníků. Dále stěžovatel poukazuje na to, že správní orgány i soudy v řízení v rozporu s článkem 37 odst. 3 Listiny porušily rovnost účastníků řízení na základě jejich procesního postavení uplatněním ust. § 144 odst. 6 správního řádu. Kasačnímu soudu stěžovatel vytýká, že kasační stížnost zamítl v rozporu s ust. § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), pokud v napadeném rozsudku Nejvyšší správní soud konstatuje, že mu „přísluší přezkoumávat postup správního orgánu toliko ve vztahu ke stěžovateli, nikoli osobám jiným“.

Vady řízení před krajským soudem podle stěžovatele spočívají mimo jiné také v tom, že *soud v řízení zcela přehlédl, že celé správní řízení o odstranění stavby bylo od počátku až do konce nezákonné a zmatečné, neboť nemělo být vůbec zahájeno a tedy ani zastaveno, protože chyběly podmínky pro zahájení správního řízení v této věci*.

Ústavní soud tedy přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že ústavní stížnost není důvodná.

Ze spisového materiálu ústavní soud zjistil, že stěžovatel námitky obsažené v ústavní stížnosti uplatnil již v řízení před Nejvyšším správním soudem. Nejvyšší správní soud se těmito námitkami zabýval a dostatečným způsobem se s nimi vypořádal. Nejvyšší správní soud mj. konstatoval, že ze spisového materiálu bylo nepochybně zjištěno, že stěžovatel (jakož i ostatní osoby) byl účastníkem každého řízení, které ve věci předmětné stavby bylo vedeno, správní orgán s ním jednal, nebyla mu upřena žádná procesní práva, byla mu doručována veškerá rozhodnutí a nepochybně s nimi byl i obeznámen, neboť uplatnil proti nim opravné prostředky ve správním řízení, využil rovněž možné ochrany svých práv ve správním soudnictví. Nejvyšší správní soud podotkl, že stěžovatel ostatně ani sám netvrdil, že by tomu bylo jinak a že by účast v řízeních souvisejících s předmětnou stavbou mu byla odepřena. Nejvyšší správní soud správně dovedl, že **stěžovateli nepřisluší dovolávat se ochrany práv jiných osob**, nepřisluší mu proto ani námitky stran toho, zda stavební úřad některé osoby popř. pominul nebo naopak přivzal do řízení osoby, aniž by řádně zjistil jejich možné dotčení na právech.

Ústavní soud neshledal, že by v činnosti jednajícího soudu či postupem orgánů v předchozích řízeních došlo k porušení ústavně zaručených základních práv nebo svobod stěžovatele.

NEOPRÁVNĚNÁ STAVBA. PŘIKÁZÁNÍ ZASTAVĚNÉHO POZEMKU DO VLASTNICTVÍ

§ 135c zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce J. L. proti žalovanému P. F. ČR o vypořádání vztahů vlastníka pozemků a vlastníka staveb, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 20 C 202/2005, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. ledna 2008, č. j. 64 Co 378/2007-82, ve znění usnesení ze dne 23. února 2009, č. j. 64 Co 378/2007-99 tak, že dovolání odmítl.

Z odůvodnění:

Obvodní soud pro Prahu 4 („soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 15. května 2007, č. j. 20 C 202/2005-63, zamítl žalobu, „kterou se žalobce domáhal přikázání pozemků parcelní číslo 3038 a 3039/2, nacházejících se v katastrálním území M., obec Praha, do svého vlastnictví“.

Městský soud v Praze jako soud odvolací k odvolání žalobce rozsudkem ze dne 17. ledna 2008, č. j. 64 Co 378/2007-82, ve znění opravného usnesení ze dne 23. února 2009, č. j. 64 Co 378/2007-99, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně.

Dovolací soud dospěl k závěru, že dovolání není přístupné.

Dovolatel souhlasí s názorem odvolacího soudu, že jeho **stavba na pozemku žalovaného není stavbou neoprávněnou** podle § 135c obč. zák., **domáhá se však přikázání zastavěného pozemku do svého vlastnictví** za použití analogické aplikace tohoto ustanovení.

V ustanovení výše citovaného paragrafu se praví, že zřídí-li někdo stavbu na cizím pozemku, ač na to nemá právo, může soud na návrh vlastníka pozemku rozhodnout, že stavbu je třeba odstranit na náklady toho, kdo stavbu zřídil. Nastane-li případ, že pokud by odstranění stavby nebylo účelné, přikáže jí soud za náhradu do vlastnictví vlastníku pozemku, pokud s tím vlastník pozemku souhlasí. Soud může též uspořádat poměry mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem stavby i jinak, zejména též zřídí za náhradu věcné břemeno, které je nezbytné k výkonu vlastnického práva ke stavbě.

Jeho žalobě soudy nevyhověly v souladu s judikaturou dovolacího soudu. V rozsudku ze dne 16. května 2005, sp. zn. 22 Cdo 1438/2004, Soubor civilních rozhodnutí Nejvyššího soudu č. C 3395, Nejvyšší soud vysvětlil, že rozhodnutí soudu o zřízení věcného břemene nelze vydat na základě analogické aplikace zákona (ustanovení § 853 občanského zákoníku, v němž se praví, že občanskoprávní vztahy, pokud nejsou zvláště upraveny ani tímto, ani jiným zákonem, se řídí ustano-

veními tohoto zákona, která upravují vztahy obsahem i účelem jim nejbližší); již z toho vyplývá, že analogická aplikace § 135c odst. 3 obč. zák. na jinou než neoprávněnou stavbu je vyloučena. Podotýká se navíc, že žalobce uplatňuje nárok na přikázání zastavěného pozemku do svého vlastnictví, přičemž této žalobě by nebylo možno vyhovět, ani kdyby soudy aplikovaly § 135c obč. zák.; tomu totiž brání nesouhlas vlastníka pozemku.

Nejvyšší soud vyslovil: „**Jestliže s tím souhlasí vlastník pozemku, lze při rozhodování dle § 135c obč. zák. pozemek zastavěný neoprávněnou stavbou přikázat za náhradu do vlastnictví stavebníka, a to i proti jeho vůli**“ (R 42/2001 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek). Za této situace je zjevné, že žalobě nemohlo být vyhověno, a bylo by již nadbytečné zabývat se otázkami ohledně případného vrácení pozemku církvi.

Vzhledem k tomu, že dovolání v dané věci není přípustné, dovolací soud je podle § 243b odst. 5 věty první a § 218 písm. c) o. s. ř. odmítl.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. listopadu 2009, sp. zn. 3 Ao 1/2007-210

ZRUŠENÍ OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY – ÚZEMNÍHO PLÁNU VELKÉHO ÚZEMNÍHO CELKU

§ 3 odst. 2 písm. c), § 17 odst. 2, § 21 odst. 1 až 6, § 22 odst. 1, § 23 odst. 1, § 25 odst. 1, § 26 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 170 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. b), § 10 odst. 1 písm. a), § 10i odst. 1 až 6, 9 až 11 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů § 45h odst. 1 a 2, § 45i odst. 1, 2, 9, 11 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů § 14 odst. 3 zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů rozvojových koncepcí a programů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

§ 35 odst. 2 písm. e) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů

§ 17 písm. a), § 18 písm. c), § 23 odst. 6 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů

§ 8 odst. 1 písm. n), písm. k) části I.B. Přílohy č. 2 vyhlášky č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, ve znění vyhlášky č. 570/2002 Sb. zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 118 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

čl. 7 odst. 1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (SEA)

Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy vyhlášená ve Sdělení MZV č. 73/2000 Sb. m. s.

Nejvyšší správní soud rozhodl v právní věci navrhovatelů a) Obec B., b) Obec D. D., c) S. H., d) A. Š. a e) Ing. M. M. proti odpůrci: J. k. v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – Územního plánu velkého územního celku B., schváleného usnesením Zastupitelstva J. k. ze dne 9. 11. 2006 č. 921/06/Z 14, včetně obecně závazné vyhlášky J. k. ze dne 9. 11. 2006, kterou se vyhláší závazná část Územního plánu velkého územního celku B. tak, že opatření obecné povahy – Územní plán velkého územního celku B. včetně obecně závazné vyhlášky J. k. ze dne 9. 11. 2006, kterou se vyhláší závazná část Územního plánu velkého územního celku B. se zrušuje.

Z odůvodnění:

Navrhovatel a) je obcí. Uskutečněním záměru rychlostní komunikace R52 by došlo k rozdělení katastru obce tímto dálničním tělesem, zhoršení životního prostředí občanů obce (zejm. zvýšením zátěže hlukem a imisemi), ke **zhoršení podmínek** dopravní obslužnosti, ke značnému záboru zemědělského půdního fondu obce, včetně viničných tratí a k **ohrožení přírodních hodnot**, k jejichž ochraně byla vyhlášena Chráněná krajinná oblast P. Navrhovatel a) uplatnil námitky k územní prognóze, odpůrce je však vyřídil formálním způsobem, o dvou pak vůbec nerozhodl.

Navrhovatel b) je obcí. Uskutečněním záměru rychlostní komunikace R52 by byl **negativně ovlivněn rozvoj jeho území a životní prostředí jeho obyvatel**, došlo by rovněž ke zhoršení podmínek dopravní obslužnosti. Navrhovatel b) uplatnil námitky k územní prognóze, odpůrce o žádné z nich nerozhodl, ve všech případech pouze uvedl „nelze uplatnit jako námitku“. Navrhovatel b) dále uplatnil nesouhlas s vyřízením svých námitek k územní prognóze v rámci projednávání návrhu územního plánu Velkého územního celku B. (dále též „ÚP VÚC B.“). Odpůrce je vyřídil formálním způsobem, o dvou nerozhodl vůbec.

Navrhovatel c) je vlastníkem nemovitostí, jež se nacházejí v bezprostředním sousedství současné trasy silnice I/52. V případě realizace záměru rychlostní silnice R52 by byla část této rychlostní silnice umístěna na části pozemků navrhovatele. Jelikož je tento záměr označen jako veřejně prospěšná stavba, mohl by být navrhovatel c) podle § 170 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), zbaven vlastnického práva k části těchto pozemků.

Navrhovatel d) je spoluvlastníkem nemovitostí, se nacházejí na okraji obce B. od plánovaného koridoru rychlostní silnice R52. Realizací tohoto záměru by došlo v blízkosti nemovitostí navrhovatele d) k nárůstu intenzity tranzitní kamionové do-

pravy, a tím i hlukové a imisní zátěže. Došlo by tak k zásahu do vlastnického práva navrhovatele d) k jeho nemovitostem, jakož i do jeho práva na soukromí, zdraví a příznivé životní prostředí. Byl by rovněž omezen ve svém právu pokojně, bez rušivých zásahů překračujících míru přiměřenou poměrům, užívat uvedené nemovitosti. Navrhovatel d) uplatnil námitky k územní prognóze, odpůrce o dvou z nich vůbec nerozhodl, třetí zamítl s formálním odůvodněním. Navrhovatel d) dále uplatnil nesouhlas s vyřízením svých námitek k územní prognóze v rámci projednání návrhu ÚP VÚC B., odpůrce jej zamítl, dle názoru navrhovatele d) s nepřesvědčivým odůvodněním.

Navrhovatel e) je vlastníkem pozemků, které se nacházejí v těsné blízkosti (cca 100 m) od koridoru plánované tzv. „jihozápadní tangenty“, jež má propojit plánované trasy rychlostních silnic R43 a R52 s dálnicemi D1 a D2. Zároveň se nachází v blízkosti dálnice D1. Realizací komunikace R52 a „jihozápadní tangenty“ by byla do bezprostřední blízkosti uvedených nemovitostí navrhovatele e) přivedena další, především tranzitní kamionová doprava ve směru od Vídně, která by dále pokračovala po dálnici D1 ve směru na Prahu a Ostravu a plánovanou rychlostní silnicí R43 směrem na Kuřim. Nutně by muselo dojít k realizaci další stavby, a to mimoúrovňové křižovatky jako křížení staveb R52, D1 a R43. Navrhovatel e) uplatnil námitky k územní prognóze a nesouhlas s vyřízením těchto námitek v rámci projednání návrhu ÚP VÚC B., odpůrce o těchto podáních nerozhodl.

Navrhovatelé tvrdí, že byli schválením územního plánu B. vydaným odpůrcem zkráceni na svých právech a rovněž tvrdí, že územní plán nebyl vydán zákonem stanoveným způsobem.

O pořízení ÚP VÚC B. odpůrce nerozhodl v souladu s § 17 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“). Podle tohoto ustanovení rozhoduje o pořízení územně plánovací dokumentace z vlastního nebo jiného podnětu ten orgán, který je příslušný k jejímu schválení. Takovým orgánem je v daném případě podle § 26 stavebního zákona kraj. Navíc již samotná skutečnost, že projednávání návrhu zadání bylo oznámeno před rozhodnutím zastupitelstva o pořízení příslušné plánovací dokumentace, představuje podle navrhovatelů rozpor se zákonem.

V městě B. proběhlo veřejné projednání návrhu zadání ÚP VÚC okresu B. Tento návrh však nebyl nikdy schválen a proces projednávání územně plánovací dokumentace VÚC okresu B. již dále nepokračoval. Důvodem bylo to, že projednávání územní prognózy J. k. jako územně plánovacího podkladu, na jehož základě měl být ÚP VÚC okresu B. pořízen, shledalo Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) nezákonným. Přičemž pokynům MMR odpůrce nevyhověl.

Odpůrce se pokusil napravit výše popsaná pochybení usnesením, kterým nejprve „vzal na vědomí způsob pořízení Územního plánu velkého územního celku B. dle důvodové zprávy“ a „souhlasil se změnou názvu ÚP VÚC okresu B. na ÚP VÚC B.“ a následně schválil „Návrh Zadání Územního plánu velkého územního celku B. splňující funkce sou-

borného stanoviska“. Dle navrhovatelů však tento postup nejen že nemohl odstranit nezákonnost projednávání návrhu zadání ÚP VÚC B., ale naopak byl sám o sobě nezákonný, resp. zmatečný.

Navrhovatelé dále namítali, že územně plánovací dokumentace VÚC B. nebyla posouzena podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES.

Při pořizování ÚP VÚC B. nebyly dále Českou republikou dodrženy povinnosti vyplývající z čl. 7 odst. 1 směrnice SEA, totiž – vlivy některých záměrů mohou nepochybně zasahovat na území Rakouska.

Navíc ÚPD VÚC B. nebyla podle navrhovatelů posouzena v souladu s právními předpisy ČR a ES upravujícími ochranu soustavy tzv. evropsky chráněných území „Natura 2000“.

Navrhovatelé rovněž vytýkali odpůrci, že Územní prognóza B. nebyla zpracována oprávněnou osobou, tj. autorizovaným architektem.

Další pochybení spatřují navrhovatelé v tom, že odpůrce podle nich protiprávně odmítal poskytovat informace veřejnosti, včetně navrhovatele b); že Ministerstvo pro místní rozvoj vydalo v rozporu se zákonem potvrzení o odstranění zjištěných nedostatků návrhu územního plánu, ačkoliv mu odpůrce nepředložil „opravený“ návrh poté, co byly předchozím stanoviskem MMR shledány v předloženém návrhu nedostatky a ačkoli závažné změny návrhu nebyly veřejně projednány; podle navrhovatelů rovněž nebylo řádně rozhodnuto o podáních námítkách a nesouhlasích s vyřízením námitek a nebyl zrušen předchozí platný územní plán VÚC pro totožné území.

Vedle vad v procesním postupu odpůrce jsou navrhovatelé přesvědčeni, že v rozporu se zákonem je rovněž obsah ÚP VÚC B.

Odpůrce ani MŽP podle navrhovatelů též nezohlednili důsledky případné realizace silnice R52.

Odpůrce s názory navrhovatelů nesouhlasil. Argumenty vůči tvzání navrhovatelů obsahuje tento rozsudek ve své části II. v bodech 37 až 61, načež k vyjádření odpůrce podali navrhovatelé repliku, již lze nalézt v rozsudku v části III., body 62 až 75.

Nejvyšší správní soud se podrobně zabýval posouzením argumentů navrhovatelů a námitek odpůrců, jimž je věnována část V. c) v bodě 134 a následujících.

Nejvyšší správní soud podle své ustálené judikatury (srov. rozsudek ze dne 27. 9. 2005, č. j. 1 Ao 1/2005-98, publikovaný pod č. 740/2006 Sb. NSS) postupoval při zkoumání důvodnosti návrhu v pěti krocích takzvaného algoritmu přezkumu opatření obecné povahy. V prvním kroku soud zkoumá, zda napadené opatření obecné povahy bylo vydáno orgánem, který k tomu měl pravomoc. V druhém kroku se soud zabývá tím, zda orgán, který opatření obecné povahy vydal, nepřekročil zákonem stanovené meze své působnosti (věcné, osobní,

prostorové a časové). V třetím kroku soud posuzuje zákonost postupu odpůrce při vydávání opatření obecné povahy. Ve čtvrtém kroku se pak soud zaměřuje na otázky obsahového souladu napadeného opatření obecné povahy se zákonem, tedy s hmotněprávními předpisy. Poslední krok přezkumu spočívá nakonec ve zkoumání souladu opatření obecné povahy se zásadou proporcionality. Soud při přezkumu postupuje od prvního kroku k dalším s tím, že pokud u některého z kroků algoritmu shledá důvod pro zrušení napadeného opatření obecné povahy, aplikací dalších kroků se již věcně nezabývá, ledaže by to povaha konkrétní věci vyžadovala.

Nejvyšší správní soud dospěl k následujícím závěrům, totiž že:

- 1) každá územně plánovací dokumentace je samostatným dokumentem, který je výsledkem samostatného procesu předvídaného stavebním zákonem; pro stanovení právního režimu posuzování vlivů na životní prostředí je proto určující datum rozhodnutí o pořízení té které územně plánovací dokumentace;
- 2) dopadá-li na proces pořizování územně plánovací dokumentace určitého územního celku zákon č. 100/2001 Sb. ve znění zákona č. 93/2004 Sb., pak o případné využitelnosti SEA uložené v územně plánovacích podkladech většího územního celku zahrnujícího také jeho území musí být rozhodnuto ve zjišťovacím řízení podle § 10i tohoto zákona, a
- 3) postup podle § 21 odst. 6 stavebního zákona z roku 1976 nebyl od 1. 5. 2004 u koncepcí podléhajících posuzování vlivů možný s ohledem na úpravu zákona č. 100/2001 Sb.

Výše uvedená **pochybení jsou sice především procedurálního charakteru, svojí povahou však významně ovlivňují zákonost napadeného opatření obecné povahy.** Výsledky zjišťovacího řízení podle § 10i zákona č. 100/2001 Sb., které v daném případě neproběhlo, totiž nelze v žádném případě předjímat, zejména pak zůstává otevřená otázka variantního posouzení silničního spojení Brno – Vídeň z hlediska vlivů na životní prostředí, která potenciálně ovlivňuje rozhodnutí o volbě výsledného koridoru. K tomu je nutno pro úplnost podotknout, že ustanovení § 14 z. č. 244/1992 Sb., podle něhož byla zpracována SEA pro Územní prognózu J. k., z níž vycházel odpůrce při zpracování SEA pro Územní prognózu B., požadavek na případné variantní řešení územně plánovací dokumentace neobsahovalo. V postupu, který odpůrce zvolil na základě konzultace s Ministerstvem životního prostředí, je proto podle názoru Nejvyššího správního soudu nutno spatřovat podstatné porušení zákonem stanoveného způsobu vydání napadeného územního plánu ve smyslu § 101d odst. 1 s. ř. s. Je totiž zřejmé, že s ohledem na možný odlišný výsledek celého procesu posuzování vlivů na životní prostředí mohla uvedená pochybení mít zásadní dopad i do hmotných práv navrhovatelů. **Již tyto důvody by byly dostačující k tomu, aby Nejvyšší správní soud napadený územní plán zrušil.**

Přesto považuje Nejvyšší správní soud za vhodné vyjádřit se rovněž k další námitce s předchozí obsahově související, a to neposouzení územně plánovací dokumentace VÚC B. v souladu s právními předpisy ČR a ES upravujícími ochranu soustavy evropsky chráněných území Natura 2000. Rovněž v tomto ohledu je totiž nutno přisvědčit navrhovatelům, a to z obdobných důvodů, jako tomu bylo v předcházející otázce.

Také pokud jde o hodnocení důsledků koncepcí na evropsky významné lokality a ptačí oblasti totiž zákon vyžaduje zvláštní postup, podrobně upravený v § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb. Rovněž zde se pak, stejně jako u zákona č. 100/2001 Sb., vychází ze standardní návaznosti jednotlivých stadií zpracování územně plánovací dokumentace. Podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. **je zpracovatel povinen předložit návrh územně plánovací dokumentace orgánu ochrany přírody ke stanovisku „v etapě zadání“.** V případě, že orgán ochrany přírody ve svém stanovisku nevyloučí významný vliv koncepce na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, musí být tato předmětem posouzení podle citovaného ustanovení a zákona č. 100/2001 Sb. Územně plánovací dokumentace se posuzuje opět „ve stadiu konceptu řešení“.

Oproti zákonu č. 100/2001 Sb. dále zákon č. 114/1992 Sb. navíc výslovně vyžaduje, aby – v případě, že nebude možné vyloučit „negativní vliv“ koncepce na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti – byly předkladatelem zpracovány varianty řešení, jejichž cílem bude negativní vliv na území vyloučit nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit.

Zatímco požadavek na zpracování variant řešení se v režimu zákona č. 100/2001 Sb. odvíjí od výsledků zjišťovacího řízení – a je tedy na úvaze příslušného orgánu, zákon č. 114/1992 Sb. **vyžaduje variantní zpracování a posouzení vždy,** dojde-li orgán ochrany přírody k závěru, že nelze vyloučit negativní vliv územně plánovací dokumentace na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Lze tedy konstatovat, že pokud jde o evropsky významné lokality a ptačí oblasti, je zájem na variantním zpracování a posouzení koncepce ještě o poznání naléhavější.

Součástí správního spisu je stanovisko Krajského úřadu J. k., Odboru životního prostředí, k Územní prognóze B. ze dne 25. 3. 2005, ve kterém se konstatuje, že nelze vyloučit významný vliv Územní prognózy B. na 35 navrhovaných evropsky významných lokalit a 4 ptačí oblasti. Následně nechal odpůrce vypracovat „*Výhodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000*“ (ve smyslu § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb.). Podle zákona č. 100/2001 Sb. postupováno nebylo, neboť by to podle odpůrce (Ministerstva životního prostředí) nebylo hospodárné a účelné, došlo by k duplicitě vyhodnocení etc. etc. Ve svém vyjádření k návrhu odpůrce dále uvedl, že v rámci projednání Územní prognózy B. byl koridor R52 posuzován variantně.

Rovněž tento postup odpůrce (Ministerstva životního prostředí) byl v rozporu se zákonem. Předně je třeba vztáhnout vše, co bylo uvedeno výše ke vztahu § 21 odst. 6 stavebního zákona a § 10i zákona č. 100/2001 Sb., i na vztah § 21 odst. 6 stavebního zákona k §§ 45h a 45i zákona č. 114/1992 Sb. Jak již bylo uvedeno, také zákon č. 114/1992 Sb. kopíruje běžnou posloupnost jednotlivých fází zpracování územně plánovací dokumentace, a postup podle § 21 odst. 6 stavebního zákona je proto v případě aplikace § 45i zákona č. 114/1992 Sb. **nutno posoudit jako nepřipustný.**

Z toho pak vyplývá, že povinností odpůrce bylo postupovat standardně od zadání přes koncept až po návrh územního plánu, ve fázi zadání předložit územně plánovací dokumentaci

orgánu ochrany krajiny a s ohledem na jeho stanovisko dále postupovat podle zákona č. 100/2001 Sb.

Vzhledem k tomu, že orgán ochrany krajiny v daném případě konstatoval pouze to, že nelze vyloučit významný vliv koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a tedy nikoli „negativní vliv“ – výslovný požadavek zákona na zpracování koncepce ve variantách na danou věc nedopadal (čímž ovšem není dotčeno ust. § 45i odst. 9 zákona č. 114/1992 Sb.). Přesto považuje Nejvyšší správní soud za nutné odmítnout na tomto místě argumentaci odpůrce, podle níž koridor R52 byl variantně posouzen, neboť trasa Brno – Mikulov byla zpracována a posouzena v několika variantách. Skutečnost, že koridor v této trase byl zpracován ve variantách sama o sobě nic nemění na tom, že **silniční propojení Brna s Vídní variantně posouzeno nebylo.**

Ve skutečnosti, že odpůrce **nepostupoval podle zákona č. 100/2001 Sb.,** byť mu to výslovně ukládal rovněž § 45i zákona č. 114/1992 Sb., tedy Nejvyšší správní soud spatřuje další **důvod pro zrušení napadeného územního plánu.**

Obstát přitom nemůže ani obrana odpůrce postavená na poznámce pod čarou u § 45i zákona č. 114/1992 Sb., jež odkazuje na zákon č. 244/1992 Sb. Část čtvrtá (Natura 2000) byla do zákona č. 114/1992 Sb. vložena zákonem č. 218/2004 Sb. s účinností od 8. 4. 2004. Zákon č. 244/1992 Sb. byl zrušen zákonem č. 93/2004 Sb. s účinností od 1. 5. 2004. Pomine-li Nejvyšší správní soud nenormativní povahu poznámky pod čarou jako takové, stále nelze dospět k jinému závěru, než že dovolávaný odkaz byl relevantní pouze po dobu účinnosti zákona č. 244/1992 Sb., tedy dobu necelého jednoho měsíce od 8. 4. 2004 do 30. 4. 2004.

V době rozhodné pro posouzení věci, tj. počínaje 23. 9. 2004, kdy byla schválena „*Strategie pořizování územně plánovací dokumentace J. k.*“, již nebylo možné se na tento odkaz odvolávat, neboť jediným předpisem upravujícím posuzování vlivů na životní prostředí byl od 1. 5. 2004 pouze zákon č. 100/2001 Sb.

Pokud jde o námitku týkající se autorizace zpracovatele Územní prognózy J. k., považuje Nejvyšší správní soud tuto vzhledem k výše uvedeným závěrům za irrelevantní. Pokud bylo totiž uzavřeno, že postup podle § 21 odst. 6 stavebního zákona nebyl v daném případě přípustný, ztrácí vypořádání této námítky další smysl. Přesto se Nejvyšší správní soud přiklání k názoru, že územní prognóza zůstává územně plánovacím podkladem bez ohledu na to, zda byla, či nebyla zpracována v rozsahu konceptu řešení, a tudíž striktně vzato se na ni požadavky platné pro zpracování územně plánovací dokumentace nevztahují. S ohledem na záměr zpracovat územní prognózu v rozsahu konceptu řešení bylo nicméně respektování těchto požadavků nanejvýš vhodné.

Stejně tak otázkou okolností schválení napadeného plánu není nutno se zabývat za situace, kdy Nejvyšší správní soud shledal **významná pochybení v zákonem stanoveném postupu pořizování územního plánu již v samotném jeho počátku.**

Co se nakonec týká námitek proti obsahu napadeného územního plánu (neurčitost vymezení „území speciálních zájmů“, rozpor s požadavky ochrany území Natura 2000, rozpor koridoru R52 se zákonem), jednalo by se o čtvrtý krok algoritmu přezkumu opatření obecné povahy zmiňovaný v úvodu, ke kterému již v projednávané věci nebylo zapotřebí přistupovat.

Nejvyšší správní soud po zralé úvaze rozhodl, že *napadené opatření obecné povahy bylo vydáno v rozporu se zákonem*. Navrhovatelé navrhli zrušení celého opatření obecné povahy. Byť je Nejvyšší správní soud tímto návrhem v zásadě vázán, mohl by svým rozhodnutím zrušit pouze část (části) opatře-

ní obecné povahy, pokud by to povaha věci a zjištěných vad umožňovala a takové rozhodnutí bylo dostačujícím k poskytnutí adekvátní ochrany hmotných práv navrhovatelů. V daném případě ovšem Nejvyšší správní soud naznal, že **provázanost úpravy sporného koridoru silničního propojení Brna s Vídní s dalšími prvky infrastruktury obsaženými v územním plánu je natolik těsná, že takovéto oddělení části vadné od částí, které by vadami stíženy nebyly, není dost dobře možné**. Nejvyšší správní soud proto vyhověl podanému návrhu v plném rozsahu a v souladu s § 101d odst. 2 s. ř. s. zrušil celý napadený územní plán.

*Soudní rozhodnutí vybral a připravil:
Mgr. Igor Najman
ÚÚR*

